

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๐๖.๓/ ๒๗/๑๙

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขึ้นและการแยกคุณชั้ง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักกัน และสถานกักขัง สิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบกระทรวงยุติธรรมฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงยุติธรรม ได้ออกระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขึ้นและการแยกคุณชั้ง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ.๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป กรมราชทัณฑ์จึงขอส่งระเบียบกระทรวงยุติธรรมฯ มาพร้อมหนังสือฉบับนี้ เพื่อเรียนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติต่อไป จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความขอบคุณ

(นายปวิม วงศ์สุวรรณ)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักทัณฑ์ปฏิบัติ
ส่วนพักการลงโทษ
โทร. - โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๖๗ ๓๓๖๗

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุกชั่ง

การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก

และการพักการลงโทษ

พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่อง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และการแยกคุกชั่ง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและป้องกันผลกระทบด้านความปลอดภัยให้กับสังคม ในกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เพื่อคืนคนดี สู่สังคม

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๗๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๒๒ ทวิ มาตรา ๓๓ (๕) และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุกชั่ง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโทษจำคุก และการพักการลงโทษ พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือนั้งสือสั่งการอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เรือนจำ” หมายความรวมถึง ทัณฑสถาน

“ผู้บัญชาการเรือนจำ” หมายความรวมถึง ผู้อำนวยการทัณฑสถาน

ราชทัณฑ์

“เจ้าพนักงานเรือนจำ” หมายความถึง เจ้าพนักงานเรือนจำตามกฎหมายว่าด้วย

“ผู้ต้องขัง” หมายความถึง ผู้ต้องขังตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

“รัฐมนตรี” หมายความถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

“ปลัดกระทรวง” หมายความถึง ปลัดกระทรวงยุติธรรม

“อธิบดี” หมายความถึง อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เว้นแต่ที่ในระเบียบนี้กล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด ๑

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุณขัง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังหมายความว่า กระบวนการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เป็นรายบุคคลเริ่มแต่แรกที่รับตัวผู้ต้องขังเข้าสู่เรือนจำจนกระทั่งได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ โดยการศึกษา วิเคราะห์ประวัติภูมิหลัง บุคลิกลักษณะและสภาพทั่วไปของผู้ต้องขัง รวมทั้งประวัติการกระทำความผิด และสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อให้สามารถกำหนดแผนการควบคุม แก้ไข บำบัด พื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขัง และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

การแยกคุณขัง หมายความว่า การแยกผู้ต้องขังไว้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในด้านการควบคุม และเพื่อบ่องกันการมัวสุมและการถ่ายทอดลักษณะนิสัยอาชญากร แก่กัน โดยต้องดำเนินการหลังจากที่ได้มีการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขังเบื้องต้นแล้ว

ข้อ ๖ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังได้แก่ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขั้นพื้นฐาน การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย และการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการกลั่นกรองผู้ต้องขัง โดยมีการจัดกลุ่มผู้ต้องขังเพื่อแบ่งระดับการควบคุมและการจัดกลุ่มผู้ต้องขังตามความเหมาะสมในการแก้ไข

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูล ที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละคนตามความเหมาะสมกับหลักสูตร การพัฒนาพฤตินิสัยต่างๆ

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวางแผนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของผู้ต้องขังแต่ละคนตามความเหมาะสม เพื่อมิให้ผู้ต้องขัง หวานกลับไปกระทำการใดๆ รวมถึงการให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ต้องขังในเบื้องต้น เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ

ข้อ ๗ ให้เรือนจำมอบหมายให้เจ้าพนักงานเรือนจำอย่างน้อยหนึ่งคนปฏิบัติงานด้าน การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังโดยจะต้องเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าพนักงานเรือนจำอีกหนึ่งที่ผ่าน การฝึกอบรมด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังจากการอบรมราชทัณฑ์

ข้อ ๘ ให้เรือนจำดำเนินการติดตามประเมินผลและจำแนกลักษณะผู้ต้องขังซ้ำตามความเห็น ของคณะกรรมการตามข้อ ๑๕ โดยให้จัดกิจกรรมการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามลำดับความสำคัญ

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานเรือนจำตามข้อ ๗ มีหน้าที่สอดส่อง สังเกต ติดตามพฤติกรรม ของผู้ต้องขังทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงสืบเสาะข้อเท็จจริงจากครอบครัวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง นั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ข้อ ๑๐ ข้อมูลที่ได้จากการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังในทุกด้าน ให้นำไปใช้ประกอบการ พิจารณาการเลื่อนหรือลดชั้น การย้ายผู้ต้องขัง การงานของผู้ต้องขัง การพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษจำคุก และการให้ประโยชน์ของผู้ต้องขังอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุมขัง

ข้อ ๑๗ การจัดกลุ่มผู้ต้องขังเพื่อการควบคุม ให้คำนึงถึงกำหนดโทษ พฤติกรรมในการกระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาล ลักษณะและความรุนแรงของคดี การกระทำผิดวินัยในระหว่างคุมขัง ความประพฤติในระหว่างคุมขัง และระยะเวลากำหนดโทษคุมขังที่เหลือ

การจัดกลุ่มผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไขให้คำนึงถึงประวัติการถูกดำเนินคดีอาญา จำนวนครั้งที่ต้องโทษจำคุกรวมครั้งปัจจุบัน พฤติกรรมในการกระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาล ความสัมพันธ์กับครอบครัว ความเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและทางจิต อายุ สัญชาติ ความเป็นอาชญากร โดยสันดาน ความสำนึกผิด รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่อาจเป็นประโยชน์แก่การแก้ไข

ข้อ ๑๘ ใน การแยกคุมขังเมื่อรับตัวผู้ต้องขังเข้าไว้ในให้เรือนจำคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

- (๑) เพศ
- (๒) อายุ
- (๓) สถานะทางคดี
- (๔) ข้อหาหรือความผิดที่ได้กระทำ
- (๕) กำหนดโทษของผู้ต้องขัง
- (๖) ความเจ็บป่วย
- (๗) การเป็นผู้ที่กระทำความผิดในคดีเดียวกัน (คู่คดี)

ข้อ ๑๙ ผู้ต้องขังซึ่งไม่น่าจะรวมอยู่กับผู้ต้องขังอื่นในประเภทของตน โดยจะก่อการร้าย หรือมีเหตุพิเศษอย่างอื่นซึ่งควรจะแยกคุมขังก็ให้แยกไปรวมไว้ในประเภทอื่นหรือแยกคุมขังไว้ต่างหาก

ข้อ ๒๐ รายละเอียดของกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการแยกคุมขังให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

ข้อ ๒๑ ให้เรือนจำแต่งตั้งคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ประกอบด้วยผู้บัญชาการ เรือนจำเป็นประธาน ผู้อำนวยการส่วน หัวหน้าฝ่ายหรือเจ้าพนักงานเรือนจำที่มีความรู้ความชำนาญ ด้านการควบคุม การพัฒนาจิตใจ การศึกษา การฝึกวิชาชีพ หรือด้านสาธารณสุข โดยให้มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่า ห้าคน เป็นกรรมการ

ทั้งนี้ ให้เรือนจำประสานงานหน่วยงานภายนอก ได้แก่ สำนักงานศัลย์ติรรม สำนักงาน อัยการสูงสุด สถาบันศึกษา โรงพยาบาลหรือหน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม แก้ไข บำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพัฒน์นิสัยผู้ต้องขัง รวมถึงชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ส่งผู้แทนซึ่งมีความรู้ความชำนาญในด้านจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ สาธารณสุข

การศึกษา หรือกระบวนการกรยุติธรรม เข้าร่วมเป็นกรรมการไม่น้อยกว่าสามคน หรือเป็นที่ปรึกษาในคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของเรือนจำ

ข้อ ๑๖ คณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ต้องขัง จากประวัติข้อมูลที่เจ้าหน้าที่จำแนกลักษณะผู้ต้องขังนำเสนอ หรือจากแหล่งข้อมูลอื่นฯ ประกอบ รวมไปถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง เพื่อประกอบความเห็นในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

(๒) วางแผนเพื่อให้เรือนจำปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับตัวผู้ต้องขัง และทรัพยากร่วยในเรือนจำ

(๓) ติดตามผลการจำแนกลักษณะบรรบับแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือจำแนกลักษณะฯ

ส่วนที่ ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๗ ให้จัดแบ่งสถานที่ของเรือนจำออกเป็นส่วนๆ โดยให้มีสิ่งกีดกันหรือขอบเขต อันแน่นอนแสดงส่วนแบ่งนั้นๆ และจัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทไว้ในส่วนต่างๆ ที่ได้จัดแบ่งขึ้นนั้น หากเรือนจำได้โดยสภาพกรณีไม่อาจทำได้ ก็ให้พยายามแยกคุmurขังให้ใกล้เคียงกับที่ได้ก่อสร้างแล้วเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ ๑๘ สถานที่ตามข้อ ๑๗ ให้จัดให้มีเดนแรกรับหรือสถานที่แรกรับสำหรับแยกผู้ต้องขังที่เข้ามาใหม่และผู้ต้องขังที่ย้ายมาจากเรือนจำอื่นไว้โดยเฉพาะเพื่อรอการจำแนกลักษณะ ทั้งนี้ ให้มีสิ่งกีดกันหรือขอบเขตอันแน่นอนแสดงส่วนแบ่งนั้นๆ หากเรือนจำได้โดยสภาพกรณีไม่อาจทำดังกล่าวนี้ได้ก็ให้พยายามแยกคุบคุมให้ใกล้เคียงที่ได้ก่อสร้างแล้ว

หมวด ๒

การเลื่อนหรอลดชั้นนักโทษเด็ขาด

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑๙ นักโทษเด็ขาดพึงแบ่งออกเป็นชั้นดังต่อไปนี้

- (๑) ชั้นเยี่ยม
- (๒) ชั้นดีมาก
- (๓) ชั้นดี
- (๔) ชั้นกลาง

(๕) ชั้น ...

- (๕) ขั้นเลว
 (๖) ขั้นเลวมาก

ข้อ ๒๐ นักโทษเด็ดขาดที่เข้าใหม่ให้อยู่ในขั้นกลางจนกว่าจะมีการเลื่อนหรือลดชั้น เว้นแต่ กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ได้เคยต้องโทษมาแล้วและกลับมาต้องโทษจำคุกในคราวนี้อีกภายในห้าปี นับแต่วันพ้นโทษคราวก่อน กับความผิดทั้งสองคราวไม่ใช่ความผิดฐานลหุโทษหรือประมาท ให้อยู่ในขั้นเลว

(๒) ได้เคยต้องโทษมาแล้ว และกลับมาต้องโทษจำคุกในคราวนี้อีกเป็นครั้งที่สาม หรือมากกว่า กับความผิดทุกคราวไม่ใช่ความผิดฐานลหุโทษหรือประมาทให้อยู่ในขั้นเลวมาก

ข้อ ๒๑ กรณีนักโทษเด็ดขาดรายใดกระทำความผิดหลายคดี เมื่อคดีใดคดีหนึ่งมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เรื่องจำพิจารณาจัดชั้นให้ตามข้อ ๒๐ และอาจได้รับการพิจารณาเลื่อนหรือลดชั้นแม้คดีอื่นๆ จะยังไม่ถึงที่สุดก็ตาม

ส่วนที่ ๒ การเลื่อนขั้nnักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ

ข้อ ๒๒ การเลื่อนหรือลดชั้นให้เป็นอำนาจของบดี

ข้อ ๒๓ การเลื่อนขั้nnักโทษเด็ดขาดนั้นให้กระทำการส่องครั้ง โดยให้ดำเนินการในวันสื้นเดือน มิถุนายนครั้งหนึ่งและสื้นเดือนธันวาคมอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ ๒๔ การเลื่อนขั้นให้เลื่อนได้ตามลำดับครั้งละขั้น

ข้อ ๒๕ ภายใต้ข้อ ๒๖ การพิจารณาเลื่อนขั้nnักโทษเด็ดขาดให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) นักโทษเด็ดขาดที่อยู่ในขั้นกลาง จะเลื่อนขั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

นักโทษเด็ดขาดขั้นตีขั้นไปจะเลื่อนขั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดในขั้นเดิม มาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๒) นักโทษเด็ดขาดที่อยู่ในขั้นต่ำกว่าขั้นกลาง จะเลื่อนขั้นได้ต้องเป็นนักโทษเด็ดขาดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ข้อ ๒๖ ในการเลื่อนขั้nnักโทษเด็ดขาด ถ้านักโทษเด็ดขาดผู้ใดมีกรณีที่จะต้องเพิ่มกำหนดเวลา การเลื่อนขั้นจากกำหนดโทษ หรือลักษณะความผิด หรือโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วย ราชทัณฑ์ ให้เพิ่มกำหนดเวลาขึ้น โดยเริ่มนับกำหนดเวลาที่ต้องเพิ่มถัดจากวันที่ถึงกำหนดการเลื่อนขั้น ตามข้อ ๒๓ ดังนี้

(๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาห้าปี

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีไม่ถึงสิบปี ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาสามปีหกเดือน

(๓) กระทำความผิดซึ่งมีลักษณะความผิดตามบัญชีแบบท้ายระเบียบให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาสามปี

(๔) กระทำ...

(๔) กระทำผิดวินัยเรื่องจำตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี

(๕) กรณีอื่นตามที่รัฐมนตรีบัญชากำหนด

ข้อ ๒๗ ถ้าก็อกโภษเด็ดขาดผู้ใดมีกรณีที่จะต้องเพิ่มกำหนดเวลาการเลื่อนชั้น ตามข้อ ๒๖ ต้องโภษหลายครั้ง ให้ถือคดีที่มีกำหนดโภษสูงสุดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนชั้น เว้นแต่คดีที่มีกำหนดโภษสูงสุดจะครบกำหนดพ้นโภษไปก่อนถึงกำหนดเวลาเดือนชั้นตามปกติ ก็ให้ถือคดีที่มีกำหนดโภษสูงสุดถัดไปซึ่งนักโภษเด็ดขาดผู้นั้นกำลังรับอยู่หรือจะต้องรับต่อไปเป็นเกณฑ์พิจารณา

ข้อ ๒๘ นักโภษเด็ดขาดผู้ใดมีกรณีที่จะต้องเพิ่มกำหนดเวลาเลื่อนชั้น ตามข้อ ๒๖(๓) แต่กำหนดโภษตามหมายศาลในขณะพิจารณาเลื่อนชั้นของนักโภษเด็ดขาดผู้นั้นต่ำกว่ากำหนดเวลาที่จะต้องเพิ่มให้ถือว่าไม่ต้องมีการเพิ่มกำหนดเวลาการเลื่อนชั้นตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๙ นักโภษเด็ดขาดผู้ใดมีกรณีที่จะต้องเพิ่มกำหนดเวลาการเลื่อนชั้นตามข้อ ๒๖ หลายกรณี ให้ถือเกณฑ์การเพิ่มกำหนดเวลาสูงสุดเพียงกรณีเดียวเป็นเกณฑ์พิจารณา

ข้อ ๓๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาการพิจารณาเลื่อนชั้นนักโภษเด็ดขาด ตามข้อ ๒๓ หากเรื่องจำได้ไม่ได้มีการพิจารณาเลื่อนชั้นให้นักโภษเด็ดขาด ให้รายงานเหตุผลไปให้กรรมราชทัณฑ์ทราบ

ข้อ ๓๑ ให้ผู้บัญชาการเรื่องจำแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเลื่อนชั้nnนักโภษเด็ดขาด ว่าผู้ใดควรหรือไม่ควรเลื่อนชั้น โดยมีผู้บัญชาการเรื่องจำเป็นประธาน ผู้แทนกรรมการปักครอง ผู้แทนกรรมคุมประพฤติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข เจ้าร่วมเป็นกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน หรือเป็นที่ปรึกษาในคณะกรรมการตรวจสอบการเลื่อนชั้nnนักโภษเด็ดขาด และเจ้าพนักงานเรื่องจำอีกสองคนที่ผู้บัญชาการเรื่องจำแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ในการประชุมคณะกรรมการตามวาระหนึ่ง มิให้ผู้บัญชาการเรื่องจำมอบหมายผู้อื่นทำหน้าที่แทน หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้เลื่อนการประชุมไปก่อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักโภษเด็ดขาดเป็นสำคัญด้วย

ข้อ ๓๒ ภายในระยะเวลาสองเดือนก่อนถึงกำหนดวันเลื่อนชั้น ให้เจ้าพนักงานเรื่องจำสำรวจนักโภษเด็ดขาดที่เข้าเกณฑ์จะได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้น ตามข้อ ๒๓ และจัดทำบัญชีพร้อมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ เสนอคณะกรรมการตามข้อ ๓๑

ข้อ ๓๓ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๓๑ ดำเนินการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ รวมทั้งเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเสนออธิบดีสั่งเลื่อนชั้นหรือไม่เลื่อนชั้นโดยเร็ว

ข้อ ๓๔ การพิจารณาดำเนินการเลื่อนชั้nnนักโภษเด็ดขาดให้คำนึงถึงการที่นักโภษเด็ดขาดคนใดจะได้เลื่อนชั้nnสูงขึ้นนั้น จะก่อให้เกิดผลต่อการบักครองบังคับบัญชาและการรักษาวินัยของเรื่องจำตลอดทั้งเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลาในสัย ความประพฤติ พฤติกรรม ของนักโภษเด็ดขาดผู้นั้นให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อย ตั้งตนอยู่ในระเบียบวินัยของเรื่องจำ มีความเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม มีความวิริยะอุตสาหะ ยั่นหมั่นเพียร นานอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการและส่วนรวม รวมทั้ง

(๑) ผ่านการจำแนกตัวบทและผู้ต้องขังตามที่กรรมราชทัณฑ์กำหนด

(๒) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัย ก่อนหรือระหว่างการพิจารณาเลื่อนชั้น

(๓) ผ่านการศึกษา หลักสูตรการอบรม หลักสูตรการฝึกวิชาชีพ ตามเกณฑ์การประเมินที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๓๕ นักโทษเด็ขาดที่เจ็บป่วยหรือพิการ หรือโดยสภาพแห่งร่างกายไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมหรือฝึกวิชาชีพ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด อาจได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นในกรณีปกติด้วย ทั้งนี้ ให้มีบรั่งแพทย์ของทางราชการเข้ามาประกอบดุลยพินิจของคณะกรรมการตามข้อ ๓๑

ข้อ ๓๖ เมื่ออธิบดีได้อนุมัติให้เลื่อนขั้นนักโทษเด็ขาดตามข้อ ๒๓ แล้วให้เรือนจำแจ้งให้นักโทษเด็ขาดทั้งหมดทราบผลการเลื่อนขั้นและเหตุผลที่มีการเลื่อนขั้น และให้ปิดประกาศรายชื่อนักโทษเด็ขาดที่ได้รับการเลื่อนขั้นโดยเปิดเผยตามที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นสมควร

ผลของคำสั่งอนุมัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่านักโทษเด็ขาดได้รับการเลื่อนขั้นดังแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม สำหรับการเลื่อนขั้นในวันสิ้นเดือนมิถุนายน และตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมของปีถัดไป สำหรับการเลื่อนขั้นในวันสิ้นเดือนธันวาคม

ส่วนที่ ๓

การเลื่อนขั้นนักโทษเด็ขาดกรณีเหตุพิเศษ

ข้อ ๓๗ ในกรณีมีเหตุพิเศษ จะเลื่อนขั้นนักโทษเด็ขาดที่มีความชอบ格外การเป็นพิเศษ เลื่อนขั้นนักโทษเด็ขาดก่อนเวลา หรือเดือนข้ามขั้นนักโทษเด็ขาดก็ได้

การพิจารณาเลื่อนขั้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามข้อ ๓๑ เสนอความเห็นต่ออธิบดีเมื่ออธิบดีเห็นชอบให้เสนอปลัดกระทรวงพิจารณาอนุมัติ

ผลของการเลื่อนขั้นตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่านักโทษเด็ขาดได้รับการเลื่อนขั้นดังแต่วันที่ปลัดกระทรวงอนุมัติ และให้นำความในข้อ ๓๖ วรรคหนึ่งมาใช้ในเรื่องการแจ้งผลโดยอนุโลม

ข้อ ๓๘ การพิจารณาเลื่อนขั้นนักโทษเด็ขาด ตามข้อ ๓๗ นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี มีความอุดสาหะ มีความก้าวหน้าในการศึกษาอบรมและทำงานเกิดผลดีแล้ว จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า นักโทษเด็ขาดผู้นั้นได้ประกอบคุณงามความดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการดีเด่นเป็นพิเศษ อีกด้วย เช่น เข้าต่อสู้ขัดขวางป้องกันการแหกหักเรือนจำ หรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เรือนจำ หรือผู้อื่นขณะตกอยู่ในภาวะอันตราย หรือเสียสละตัวเข้าทำการป้องกันจับกุมผู้ต้องขังที่ก่อการจลาจล หรือก่อเหตุร้ายขึ้นภายในเรือนจำ หรือทำการตับเพลิงในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้อาคารสถานที่ของเรือนจำ หรือคิดประดิษฐ์สิ่งของ หรือเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับใช้เป็นประโยชน์สำคัญในการผลิตสินค้าหรือในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง หรือประกอบคุณความดีที่เป็นประโยชน์สาธารณะ หรือสร้างชื่อเสียงให้กับสังคมและประเทศชาติเป็นที่ดีเด่น เห็นประจักษ์

ส่วนที่ ๔

การลดขั้นนักโทษเด็ขาด

ข้อ ๓๙ การลดขั้นให้ลดได้ตามลำดับครั้งละขั้น เว้นแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีหลบหนีออกจากครอบครุภัยและได้รักภัยมาไม่ว่านักโทษเด็ขาดคนนั้นก่อนหลบหนีจะเป็นนักโทษเด็ขาดทันใด ให้ลดขั้นเป็นทันเดียวมากทุกราย

(๒) กรณี ...

(๒) กรณีบรรพบุรุษผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติ ไม่ว่าบุกโภชเด็ขาดคนนั้นจะได้รับ การปล่อยตัวเพื่อคุมประพฤติจะเป็นนักโทษเด็ขาดชั้นใด เมื่อได้ตัวคืนมาให้ลดชั้นเป็นชั้นเลขทุกราย

(๓) กรณีฆ่าผู้อื่น ก่อการทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น ให้ลดชั้น นักโทษเด็ขาด ดังนี้

ก. ฆ่าผู้อื่นหรือก่อการทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้อื่น ถึงแก่ความตายให้ลดชั้นเป็นชั้นเลขมากทุกราย

ข. ก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับ อันตรายสาหัส ให้ลดชั้นสองชั้น เว้นแต่นักโทษเด็ขาดนั้นเป็นนักโทษเด็ขาดชั้นเดียวให้ลดเป็นชั้นเลขมาก ทุกราย

ค. ก่อการทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับ อันตรายแก่กาย ให้ลดชั้นหนึ่งชั้นทุกราย

(๔) กรณีกระทำการผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ มีหรือค้าสิ่งของต้องห้ามประเภทยาเสพติดให้โทษ เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ เครื่องมือสื่อสารอื่น รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งของดังกล่าว ซึ่งได้ กระทำการผิดหรือร่วมกันกระทำการผิดทั้งในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือเป็นผู้สนับสนุนให้ลดชั้นจากชั้นเดิม เป็นชั้นเลขมากทุกราย

(๕) กรณีอันตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๔๐ การจัดชั้นนักโทษเด็ขาด ให้ทำเป็นคำสั่งของเรือนจำ

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้วให้นักโทษเด็ขาดลงชื่อรับทราบไว้เป็นลายลักษณ์ อักษรและให้เบ็ดประกาศคำสั่งไว้โดยเปิดเผยตามที่ผู้บัญชาการเรือนจำเห็นสมควร

หมวด ๓

การลดวันต้องโทษจำคุก

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔๑ นักโทษเด็ขาดที่จะได้รับการพิจารณาให้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกต้องมี คุณสมบัติตั้งต่อไปนี้

(๑) เป็นนักโทษเด็ขาดชั้นดีชั้นไปมาได้รับการพิจารณาให้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ตามจำนวนวันดังนี้

(ก) ขั้นเยี่ยม ...

- (ก) ชั้นเยี่ยม เดือนละหัวร้อน^๑
(ข) ชั้นดีมาก เดือนละสี่วัน
(ค) ชั้นดี เดือนละสามวัน

(๒) ได้รับการแก้ไข ฉบับพื้นที่ และพัฒนาพฤษตินิสัยตามหลักสูตรที่อธิบดีกำหนด โดยได้คัดเลือกผู้เข้าแข่งขันที่มีความสามารถด้านพัฒนาพฤษตินิสัย

- (๓) มีผู้อุปการะ^{๑๕}

ข้อ ๔๒ ขั้นตอนในการดำเนินการลดวันต้องโทษจำคุก ให้เป็นไปตามกระบวนการในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกแบบท้ายระบบเป็นครั้งเดียว

กานต์

คณะกรรมการ

ข้อ ๔๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกประกอบด้วยอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้แทนกรมราชทัณฑ์ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ และอิตติแพทย์จากการแพทย์ เป็นผู้พิจารณาโดยมติเสียงรวมมาก

ข้อ ๔๕ ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือกนักโทษเด็กชายที่อยู่ในชั่ยที่จะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ประกอบด้วยผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหนังงานเรือนจำอีกสองคนที่ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเป็นกรรมการ เมื่อได้คัดเลือกแล้วให้เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองตามข้อ ๔๕ พิจารณา

ในการประชุมคณะกรรมการตามวาระคนี้ มีให้ผู้บัญชาการเรียนรู้นำอบรมหมายผู้อื่นทำหน้าที่แทน หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้เลื่อนการประชุมไปก่อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดเป็นสำคัญด้วย

ข้อ ๔๕ ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรอง ประกอบด้วย รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ที่กำกับดูแล สำนักหัตถศิลป์ ผู้อำนวยการสำนักหัตถศิลป์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพฤตินิสัย ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้อำนวยการส่วน จำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการส่วนเลื่อน - ลดชั้น และลดวันต้องโทษ เป็นกรรมการ และเลขานุการทำหน้าที่กลั่นกรองนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการตามข้อ ๔๔ ก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาลดวันต้องโทษตามข้อ ๔๓

ในการประชุมคณะกรรมการตามวาระหนึ่ง มีให้รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ที่กำกับดูแลสำนักทัณฑ์ปฏิบัติ มอบหมายผู้อื่นทำหน้าที่แทน หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้เลื่อนการประชุมไปก่อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักโทษเต็ดขาดเป็นสำคัญด้วย

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์ การพิจารณา และเงื่อนไขสำหรับการลดวันต้องโทษจำคุก

ข้อ ๔๖ ในการคัดเลือกของคณะกรรมการตามข้อ ๔๕ หรือการกลั่นกรองของคณะกรรมการตามข้อ ๔๕ ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามข้อ ๔๓ โดยคำนึงถึงปัจจัยตั้งต่อไปนี้

(๗) ความประพฤติ ...

- (๑) ความประพฤติ ความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา การทำงาน การทำความชอบให้แก่ทางราชการ ขณะถูกคุมขังในเรือนจำ
- (๒) ระยะเวลาคุมประพฤติ
- (๓) ประวัติการต้องโทษ
- (๔) พฤติกรรมก่อนมาต้องโทษ
- (๕) พฤติกรรมกระทำผิด
- (๖) ความน่าเชื่อถือของผู้อุปการะ
- (๗) การได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยตามหลักสูตรที่กรมราชทัณฑ์กำหนด
- (๘) ผลกระทบด้านความบลอกภัยของสังคม

ข้อ ๔๗ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับอนุญาตให้ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติ เพราะเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับการลดวันต้องโทษจำคุกดังนี้

- (๑) ห้ามกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ ๔๙
- (๒) ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ ๔๙ หรือ
- (๓) ห้ามกระทำการและให้กระทำการตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๔๙ เมื่อนี้ที่เป็นข้อห้ามกระทำการมีดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามเข้าไปในเขตท้องที่ สถานที่ หรือตามเวลาที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์กำหนด
- (๒) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลที่อาจนำไปสู่การกระทำความผิดอีก
- (๓) ห้ามเกี่ยวข้องกับสาระเหย วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตหรือปราสาท หรือยาเสพติดให้โทษทุกประเภท รวมทั้งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดทุกชนิด
- (๔) ห้ามประพฤติตนในทางเสื่อมเสีย เช่น เสพสุราหรือเล่นการพนันที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายอีก

ข้อ ๔๙ เมื่อนี้ให้กระทำการ มีดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใบรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติเดือนละหนึ่งครั้งจนกว่าจะครบกำหนดโทษหรือตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด

(๒) ให้พักอาศัยอยู่กับผู้อุปการะตามสถานที่ที่แจ้งไว้ หากจะย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนผู้อุปการะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานคุมประพฤติก่อน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลาการรายงานตัวครั้งต่อไป

(๓) ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานคุมประพฤติและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด

(๔) ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หากฝ่าฝืนและถูกลงโทษโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับนั้น ไม่ว่าโทษสถานใด ผู้นั้นหรือผู้อุปการะต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้ง

(๕) ให้ประกอบอาชีพที่สุจริต หากเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือย้ายงานใหม่ ต้องแจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้งเว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลาการรายงานตัวครั้งต่อไป

ข้อ ๔๐ เมื่อนี้ ...

ข้อ ๔๐ เงื่อนไขนี้จะกำหนดไว้แต่ข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมแก่ลักษณะของบุคคลและพฤติกรรม

ข้อ ๔๑ เมื่อได้มีการอนุมัติให้ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติ เพราะเหลือโทษจำคุกต่อไปเท่ากับจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกแล้ว ให้ผู้บัญชาการเรือนจำออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกและให้มีหนังสือแจ้งต่อพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่ที่ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกเข้าไปพักอาศัยทราบ โดยผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกต้องไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติในท้องที่ที่เข้าไปพักอาศัยภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัว

ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกได้ย้ายที่อยู่หรือเข้าไปทำงานในท้องที่อื่นที่ไม่ใช่สถานที่หรือท้องที่ตามข้อ ๔๙ หรือ ข้อ ๔๘ ให้พนักงานคุมประพฤติแห่งท้องที่มีการย้ายเข้าไปมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่ที่ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกเข้าไปพักอาศัยทราบภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๔๒ หนังสือสำคัญที่ออกตามข้อ ๔๑ ด้วยระบุเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่กำหนดให้ไว้ด้วย

ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกจะต้องแสดงหนังสือสำคัญนี้ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าพนักงานเรือนจำเมื่อมีการเรียกให้แสดง หากหนังสือสำคัญนั้นสูญหายให้รีบแจ้งต่อพนักงานคุมประพฤติและขอรับฉบับแทน ถ้าไม่แสดงหนังสือสำคัญดังกล่าวพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้นั้นลงเรือนจำได้

ส่วนที่ ๕

การลดวันต้องโทษจำคุกจากการออกทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำ

ข้อ ๔๓ งานสาธารณูปโภคที่จะจัดให้นักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานออกเรือนจำนั้น ได้แก่

(๑) งานใดๆ ที่ต้องใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน เงินของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เงินของรัฐวิสาหกิจหรือเงินของหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๒) งานนอกเหนือจาก (๑) ซึ่งมีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป การจัดทำบริการสาธารณูปโภค การช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัย หรือการอื่นใดที่มีลักษณะเป็นการบริการสังคม ทั้งนี้ไม่ว่างานนั้นจะมีผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่

งานสาธารณูปโภคที่จะจัดให้นักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานออกเรือนจำตาม (๑) และ (๒) นั้น ต้องให้ริบดีพิจารณาเห็นชอบก่อน

ข้อ ๔๔ นักโทษเด็ดขาดที่ส่งออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำให้ได้ลดวันต้องโทษจำคุกลงเท่าจำนวนวันที่ทำงานสาธารณูปโภคนั้น

วันทำงานสาธารณูปโภคที่จะนำมาคำนวณลดวันต้องโทษจำคุกลงตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันที่มีการทำงานไม่น้อยกว่าแปดชั่วโมง โดยให้รวมเวลาเดินทางทั้งไปและกลับด้วย

ข้อ ๔๕ นักโทษเด็ดขาดอาจได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ขั้นเยี่ยม ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาดหรือตามคำสั่งที่ขอบตាយกฎหมายให้ลงโทษ

(๒) ขั้นดีมาก ...

(๓) ขั้นตีมาก ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาดหรือตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษ

(๔) ขั้นตี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาดหรือตามคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษ

(๕) ขั้นกลาง ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสองของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ดขาดหรือคำสั่งที่ขอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษ

ในกรณีตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้ามีการประราชทานอภัยโทษให้ออกกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ดขาดหรือตามคำสั่งลดโทษฉบับหลังสุด

ข้อ ๕๖ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดส่องออกไปทำงานสาธารณูปโภค เรือนจำให้ประกอบด้วยข้าราชการประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป ที่อธิบดีแต่งตั้งไม่น้อยกว่าสามคนเป็นกรรมการ โดยมีผู้ช่วยการเรือนจำ เป็นประธาน

การส่งหรือการตส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำ จะกระทำได้ ต่อเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบเห็นชอบและอธิบดีอนุมัติ

ในการประชุมคณะกรรมการตามวาระหนึ่ง มิให้ผู้บัญชาการเรือนจำอบหมายผู้อื่น ทำหน้าที่แทน หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้เลื่อนการประชุมไปก่อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ต้องขัง เป็นสำคัญด้วย

การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง การให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งคนใดให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มให้ออกหนึ่งเสียงเป็นเสียงขี้ขาด

ข้อ ๕๗ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือก ให้ออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำ หรือนักโทษเด็ดขาดที่ออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำแล้ว หากปรากฏพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) สมควรกับผู้อื่นก่อความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น
- (๒) ทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น
- (๓) พยายามหลบหนีหรือมีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะหลบหนี
- (๔) ขัดคำสั่งซึ่งหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๕) ใจက่อความเสียหายให้แก่ผู้อื่นหรือกิจการของเรือนจำและได้เกิดความเสียหายขึ้น
- (๖) กระทำการผิดในส่วนที่เกี่ยวกับเงินหรือสิ่งของต้องห้าม
- (๗) มีพฤติกรรมแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวคร้าน ไม่ตั้งใจทำงานหรือจงใจหลีกเลี่ยง

การงาน

- (๘) เสพยาเสพติดให้โทษ

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามข้อ ๕๖ วาระสอง หรือส่งกลับคืนเรือนจำแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๘ การพิจารณาคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดให้ออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๕๖ คำนึงถึง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม ฝีมือ หรือความรู้ความสามารถในการทำงาน สภาพแห่งความผิดของผู้นั้น และ สภาพของท้องถิ่น ว่าสมควรให้นักโทษเด็ดขาดผู้นั้นออกไปทำงานสาธารณูปโภคเรือนจำหรือไม่

ข้อ ๕๙ นักโทษ...

ข้อ ๕๙ นักไทยเด็ขาดรายได้มีวันลดวันต้องโทษจำคุกสะสมจากการอุกทำงานสารณะนอกเรือนจำเท่ากับหรือน้อยกว่าวันต้องจำที่เหลืออยู่ ให้เรือนจำเสนอธิบดีพิจารณาสั่งปล่อยคุมประพฤติจากการได้รับวันลดวันต้องโทษจำคุกสะสมนั้น

ในการเสนอตามวาระหนึ่ง ให้เรือนจำคำนวนวันที่ได้รับลดโทษและวันพ้นโทษโดยประมาณเสนอธิบดีล่วงหน้าก่อนวันถึงกำหนดวันพ้นโทษนั้น ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

หมวด ๔ การพักรถลงโทษ

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖๐ นักโทษเด็ขาดที่อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาพักการลงโทษต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นนักโทษเด็ขาดที่นัดซึ่งนี้ไป
- (๒) ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก
- (๓) ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการคัดเลือกนักโทษเด็ขาดเพื่อพิจารณาพักการลงโทษตามข้อ ๖๓

- (๔) มีผู้อุปการะ

ข้อ ๖๑ ให้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการพักการลงโทษ ดังนี้

- (๑) ขั้นตอนก่อนพิจารณาพักการลงโทษ
- (๒) ขั้นตอนตรวจและพิจารณาพักการลงโทษ
- (๓) ขั้นตอนการปล่อยตัวคุมประพฤติ
- (๔) ขั้นตอนการสั่งถอนการพักการลงโทษ

รายละเอียดของการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนตามวาระหนึ่ง ให้อธิบดีเป็นผู้กำหนด

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการ

ข้อ ๖๒ ให้มีคณะกรรมการพักการลงโทษ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานรองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกรรมการปักครอง ผู้แทนกรรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรรมสุขภาพจิต ผู้แทนสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การพักการลงโทษสั่งพักการลงโทษและสั่งถอนการพักการลงโทษ

ให้ผู้อำนวยการ ...

ให้ผู้อำนวยการสำนักหัณฑ์ปฏิบัติเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการส่วนพักรลงโทษเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖๓ นักโทษเด็ขาดอาจได้รับพักรลงโทษต้องผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าพนักงานเรือนจำอีกสองคนที่ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเป็นกรรมการ

นักโทษเด็ขาดอาจได้รับพักรลงโทษดังต่อไปนี้

(๑) ขั้นเยี่ยม ไม่เกินหนึ่งในสามของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ขาด ในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ขาดฉบับหลังสุด

(๒) ขั้นดีมาก ไม่เกินหนึ่งในสี่ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ขาด ในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ขาดฉบับหลังสุด

(๓) ขั้นดี ไม่เกินหนึ่งในห้าของกำหนดโทษที่ระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเด็ขาดในกรณีที่มีการพระราชทานอภัยโทษ ให้ถือกำหนดโทษตามหมายแจ้งโทษเด็ขาดฉบับหลังสุด

กรณีมีเหตุพิเศษจะพักรลงโทษมากกว่าที่กำหนดไว้ในวรคสองได้ต่อเมื่อคณะกรรมการพักรลงโทษตามข้อ ๖๒ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

ข้อ ๖๔ ให้มีคณะกรรมการลั่นกรอง ประกอบด้วย รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ที่กำกับดูแล สำนักหัณฑ์ปฏิบัติ เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักหัณฑ์ปฏิบัติ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพฤตินิสัย ผู้อำนวยการกองบริการทางการแพทย์ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้อำนวยการส่วนจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการส่วนพักรลงโทษ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่กั่นกรองนักโทษเด็ขาดที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการตามข้อ ๖๓ ก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพักรลงโทษตามข้อ ๖๒

ในการประชุมคณะกรรมการตามวรคหนึ่ง มีให้รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ที่กำกับดูแล สำนักหัณฑ์ปฏิบัติ มอบหมายผู้อื่นทำหน้าที่แทน หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ให้เลื่อนการประชุมไปก่อน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักโทษเด็ขาดเป็นสำคัญด้วย

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์การพิจารณา และเงื่อนไขสำหรับการพักรลงโทษ

ข้อ ๖๕ ในการพิจารณาของคณะกรรมการพักรลงโทษ หรือคณะกรรมการคัดเลือกนักโทษเด็ขาดเพื่อพิจารณาพักรลงโทษ ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาพักรลงโทษ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพักรลงโทษ โดยคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

(๑) ความประพฤติ ความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา การทำงาน การทำความช่วยเหลือแก่ทางราชการ ขณะถูกคุมขังในเรือนจำ

(๒) ระยะเวลาคุมประพฤติ

(๓) ประวัติการต้องโทษ

(๔) พฤติกรรมก่อนมาต้องโทษ

(๕) พฤติกรรมนักโทษ

(๖) ความน่าเชื่อถือของผู้อุปการะ

(๗) การได้รับ ...

(๗) การได้รับการแก้ไข บำบัดฟันฟู และพัฒนาพฤตินิสัยตามหลักสูตรที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

(๘) ผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม

ข้อ ๖๖ เนื่องไขสำหรับการพักรถลงโทษมีดังนี้

(๑) ห้ามกระทำการอย่างโดยย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ ๖๗

(๒) ให้กระทำการอย่างโดยย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ ๖๙ หรือ

(๓) ห้ามกระทำการและให้กระทำการตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๖๗ เนื่องไขที่เป็นข้อห้ามกระทำการมีดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามเข้าไปในเขตท้องที่ สถานที่ หรือตามเวลาที่อธิบดิกรมราชทัณฑ์กำหนด

(๒) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลที่อาจนำไปสู่การกระทำความผิดอีก

(๓) ห้ามเกี่ยวข้องกับสาระเหย วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตหรือประสาท หรือยาเสพติดให้โทษทุกประเภท รวมทั้งอาชุรปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดทุกชนิด

(๔) ห้ามประพฤติตนในทางเสื่อมเสีย เช่น เสพสุราหรือเล่นการพนันที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายอีก

ข้อ ๖๘ เนื่องไขให้กระทำการมีดังต่อไปนี้

(๑) ให้代理人ตัวต่อพนักงานคุณประพฤติเดือนละหนึ่งครั้งจนกว่าจะครบกำหนดโทษ หรือตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดิกรมคุณประพฤติกำหนด

(๒) ให้พักอาศัยอยู่กับผู้อุปการะตามสถานที่ที่แจ้งไว หากจะย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนผู้อุปการะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานคุณประพฤติก่อน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้แจ้งพนักงานคุณประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลาการรายงานตัวครั้งต่อไป

(๓) ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานคุณประพฤติและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการแก้ไขพื้นฐานหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดิกรมคุณประพฤติกำหนด

(๔) ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หากฝ่าฝืนและถูกลงโทษโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับนั้น ไม่ว่าโทษสถานใด ผู้นั้นหรือผู้อุปการะต้องแจ้งให้พนักงานคุณประพฤติทราบทุกครั้ง

(๕) ให้ประกอบอาชีพที่สุจริต หากเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือย้ายงานใหม่ ต้องแจ้งพนักงานคุณประพฤติทราบทุกครั้งเว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้แจ้งพนักงานคุณประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลาการรายงานตัวครั้งต่อไป

ข้อ ๖๙ เนื่องไขนี้จะกำหนดไว้แต่ข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมแก่ลักษณะของบุคคลและพฤติกรรม

ข้อ ๗๐ เมื่อได้มีการอนุมัติการพักรถลงโทษแล้ว ให้ผู้บัญชาการเรื่องจำอกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ได้รับการพักรถลงโทษและให้มีหนังสือแจ้งต่อพนักงานคุณประพฤติ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่ที่ผู้ได้รับการพักรถลงโทษเข้าไปพักอาศัยทราบ โดยผู้ได้รับการพักรถลงโทษต้อง代理人ตัวต่อพนักงานคุณประพฤติในท้องที่ที่เข้าไปพักอาศัยภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับการปล่อยตัว

ถ้าผู้ได้รับการพักรถลงโทษได้ย้ายที่อยู่หรือเข้าไปทำงานในท้องที่อื่นที่มิใช่สถานที่ หรือท้องที่ตามข้อ ๖๗ หรือข้อ ๖๙ ให้พนักงานคุณประพฤติแห่งท้องที่ที่มีการย้ายเข้าไปมีหนังสือแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนายในท้องที่ที่ผู้ได้รับการพักรถลงโทษเข้าไปพักอาศัยทราบภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๓๑ หนังสือสำคัญที่ออกตามข้อ ๗๐ ต้องระบุเงื่อนไขเพื่อความประพฤติที่กำหนดให้ไว้ด้วย

ผู้ได้รับการพักการลงโทษจะต้องแสดงหนังสือสำคัญนี้ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
หรือเจ้าพนักงานเรือนจำเมื่อมีการเรียกให้แสดง หากหนังสือสำคัญนั้นสูญหายให้รีบแจ้งต่อพนักงาน
คุมประพฤติและขอรับฉบับแทน ไม่แสดงหนังสือสำคัญตามวาระสองพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับ
ผู้นั้นส่งเรือนจำได้

ข้อ ๓๒ ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้รักษาการตามระเบียบและให้มีอำนาจจัดซื้อปั้นหาเกี่ยวกับ
การปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลเอกสาร

(เพบูลร์ คุณชายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

หมวด ๑ ความผิดต่อเสรีภาพ

มาตรา ๓๐๓ ถึงมาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๐๗

ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

หมวด ๒ ความผิดฐานกรรโชก ริบอาทรพย์ ซึ่งทรัพย์
และปล้นทรัพย์

มาตรา ๓๓๙ วรรคห้า

มาตรา ๓๓๙ ทวี วรรคห้า

มาตรา ๓๔๐ วรรคห้า

มาตรา ๓๔๐ ทวี วรรคหนึ่ง

และมาตรา ๓๔๐ ตวี

หมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง

มาตรา ๓๔๗

(๒) ความผิดที่มิได้ตามมาตรา ๗๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติอาชุรปืนเครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาชุรปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

(๓) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วย
อุทยานแห่งชาติ

(๔) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริต

(๕) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

(๖) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือกระทำโดยทุจริต
ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ
เครดิตฟองซีเออร์ กฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินหรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ซึ่งกระทำโดยกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
ของสถาบันการเงินนั้น

(๘) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือน่วยงานของรัฐ
หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนี้คุลการตามกฎหมายว่าด้วยคุลการ

กระบวนการในการพิจารณาลดวันต้องโภจจำคุก

แบบท้ายระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
และการแยกคุมขัง การเลื่อนหรือลดชั้นนักโทษเด็ดขาด การลดวันต้องโภจจำคุก

และพักรการลงโทษ พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๔๒

กระบวนการในการพิจารณาลดวันต้องโภจจำคุก

มีขั้นตอนการดำเนินงานแบ่งออกเป็น ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง การสำรวจรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์ปล่อยตัวลดวันต้องโภจจำคุก
เรือนจำ/ทัณฑสถาน สำรวจรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์ปล่อยตัวลดวันต้องโภจจำคุก
และส่งแบบสืบเสาะข้อเท็จจริง (แบบ ส.๑-๔๖) ไปให้สำนักงานคุมประพฤติตามเขตพื้นที่การคุมประพฤติ
ที่นักโทษเด็ดขาดแจ้งความประสงค์จะเข้าไปพักอาศัย ล่วงหน้า ๑๐ เดือน หรือมากกว่า แต่ไม่ควรเกิน ๑ ปี ๖ เดือน

ขั้นตอนที่สอง การจัดทำข้อมูลลงในแบบ ล.ว.ท.

เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดทำข้อมูลรายละเอียดลงในแบบ ล.ว.ท. ดังนี้

๑. แบบ ล.ว.ท.๑ คือ บัญชีสะสมการลดวันต้องโภจจำคุกรายตัว สำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถาน
กรอกข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักโทษเด็ดขาดเป็นรายตัว อาทิ เช่น ชื่อ สกุล อายุ การศึกษา
ต้องโภชฐาน คดีเด็ดขาดเมื่อใด กำหนดโทษ การเลื่อนหรือลดชั้นฯ เป็นต้น

สำหรับด้านหลังของแบบ ล.ว.ท.๑ ใช้ในการแสดงการคำนวณลดโทษ เมื่อนักโทษเด็ดขาด
เข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการลดวันต้องโภจจำคุก ให้เริ่มคำนวณลดโทษสะสมให้เป็นรายเดือนตาม
หลักเกณฑ์ทันที และต้องคิดทุกเดือน

๒. แบบ ล.ว.ท.๑ ก คือ ใบแทรกต่อฐานโภชฐานของนักโทษเด็ดขาดที่มีหลายคดี

๓. แบบ ล.ว.ท.๒ คือ บัญชีสำรวจนักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการปล่อยตัวเพื่อคุมประพฤติ
โดยให้คัดกรองแยกกลุ่มนักโทษเด็ดขาดที่จะเสนอขออนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโภจจำคุก

การลงทะเบียนรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ในแบบ ล.ว.ท. จะต้องถูกต้องครบถ้วน เช่น ข้อมูลคดีทุกคดี
การเลื่อนหรือลดชั้นฯ การลงโทษทางวินัย และต้องมีผลการอบรมอย่างน้อยให้ครบถ้วนด้าน คือ

๑. ด้านพัฒนาจิตใจ ต้องผ่านการอบรมตามหลักธรรมาภิบาลทางศาสนาที่สามารถขัดเกลาจิตใจ และนำมาใช้
เป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ และเป็นหลักสูตรที่กรมราชทัณฑ์กำหนด เช่น เรือนจำเรือนรรม สักคศาสนาระ
ธรรมศึกษา ชั้นตรี โภ เอก เป็นต้น

๒. ด้านการฝึกอาชีพ หรือการศึกษาสายสามัญ หรือสายอาชีพ ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดสามารถ
นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้เมื่อพ้นโทษ

ขั้นตอนที่สาม การประชุมคณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือกนักโภชเด็ขาด

เรือนจำ/ทัณฑสถาน นำเอกสารในขั้นตอนที่ ๑ และขั้นตอนที่ ๒ เสนอคณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือกนักโภชเด็ขาดที่อยู่ในป้ายที่จะได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก ตามระเบียบกระทรวงฯ ข้อ ๔๕ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ รายงานบัญชีสำราญนักโภชเด็ขาดที่จะได้รับการปล่อยตัว ลดวันต้องโทษจำคุก (แบบ ล.ว.ท. ๒) ที่คณะกรรมการทำหน้าที่คัดเลือกได้คัดเลือกแล้ว เพื่อขออนุมัติลดวันต้องโทษจำคุกไป กรรมราชทัณฑ์ล่วงหน้า ๑๘๐ วัน (๖ เดือน) ก่อนถึงกำหนดปล่อยตัวคุมประพฤติ พร้อมแบบ ล.ว.ท.๑ แบบ ล.ว.ท.๑ ก และแบบรายงานผลการสืบเสาะข้อเท็จจริง (แบบ ส.๒ - ๔๙) พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อการตรวจสอบ และรวมเสนอคณะกรรมการฯ

ขั้นตอนที่สี่ การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

กรรมราชทัณฑ์ โดยสำนักทัณฑปฏิบัติ ฝ่ายลดวันต้องโทษจำคุก ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบข้อมูล เอกสารหลักฐานต่างๆ ให้ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ ต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของนักโภชเด็ขาดแต่ละราย เช่น ความถูกต้องของวันพ้นโทษของทุกดี วันสะสมลดวันต้องโทษจำคุก วันปล่อยตัวคุมประพฤติ ผลการอบรมครบทั้งสองด้าน ทั้งด้านการพัฒนาจิตใจ และด้านการฝึกวิชาชีพ และผลการสืบเสาะข้อเท็จจริง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงนำไปประกอบการพิจารณา

๒. นำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรอง ตามข้อ ๔๕ ก่อนเสนอคณะกรรมการลดวันต้องโทษจำคุก พิจารณาปล่อยตัวต่อไป

ขั้นตอนที่ห้า การนำเสนอคณะกรรมการลดวันต้องโทษจำคุก ตามข้อ ๔๓

กรรมราชทัณฑ์ โดยสำนักทัณฑปฏิบัติ ดำเนินการจัดประชุมพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกให้แก่ นักโภชเด็ขาด เดือนละ ๑ ครั้ง โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของ กรรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และจิตแพทย์จากการแพทย์ เป็นผู้พิจารณาโดยมติเสียงส่วนมาก

ขั้นตอนที่หก การแจ้งผลการพิจารณาปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก

๑. กรรมราชทัณฑ์ โดยสำนักทัณฑปฏิบัติ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการลดวันต้องโทษจำคุก ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการฯ และต้องกำชับนักโภชเด็ขาดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข การคุมประพฤติที่กำหนดไว้ในแบบ ล.ว.ท.๓ อย่างเคร่งครัด

๒. ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ออกหนังสือสำคัญการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก คือ แบบ ล.ว.ท. ๓ ให้แก่นักโภชเด็ขาดที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกถือติดตัวไว้ เพื่อแสดงว่าเป็น ผู้ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติ และมีหนังสือแจ้งการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกนักโภชเด็ขาด ให้สำนักงานคุมประพฤติในเขตพื้นที่ต่างๆ ของกรมคุมประพฤติทราบ

๓. เมื่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปล่อยตัวคุมประพฤติแล้ว ให้จัดทำบัญชีรายชื่อนักโภชเด็ขาด คือ แบบ ล.ว.ท.๓/๑ เพื่อรายงานกรมราชทัณฑ์ทราบ

๔. กรณีมีพระราชบัญญัติการพระราชทานอภัยโทษ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่จะปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก นักโทษเด็ดขาดเพื่อคุมประพฤติ เร่งดำเนินการทำเรื่องการพระราชทานอภัยโทษให้แก่นักโทษเด็ดขาด ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนที่จะปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก เพื่อจะได้ไม่เป็นการผลักภาระให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่นักโทษเด็ดขาดตั้งกล่าวเข้าไปอยู่ในเขตพื้นที่การคุมประพฤติ